

NIEUWSBRIEF GEMEENTERADEN

Aan: Gemeenteraden Regio Alkmaar
Van: Colleges Regio Alkmaar: Alkmaar, Bergen, Castricum, Dijk en Waard, Heiloo en Uitgeest
Betreft: **Raadsinformatiebrief Regio Alkmaar | Q4 2024**
Datum: 4 december 2024

Geacht raadslid,

Regio Alkmaar is het samenwerkingsverband van de gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Dijk en Waard, Heiloo en Uitgeest. U ontvangt met deze nieuwsbrief een update van de ontwikkelingen voor wat betreft de focusonderwerpen Wonen, Energie en Bereikbaarheid, alsmede het Ontwikkelperspectief en de Regio Deal. Ten slotte vindt u hier ook de meest recente informatie van de regionale raadsledenwerkgroep.

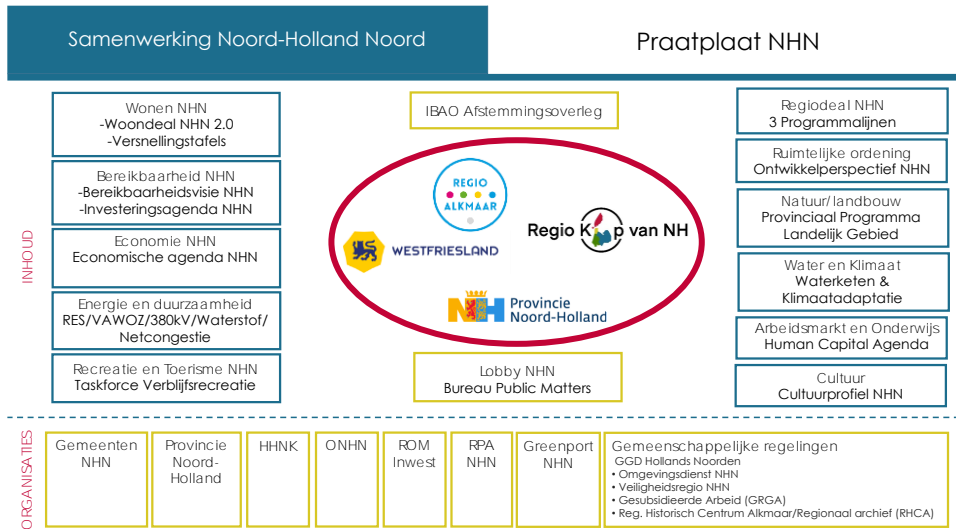
Algemeen

Focusagenda en samenwerking in Noord-Holland Noord

Naast de samenwerking binnen Regio Alkmaar op diverse thema's binnen het fysieke domein, wordt er ook in de deelregio's Westfriesland, De Kop en Alkmaar op meerdere thema's intensief samengewerkt. Deze samenwerking wordt op verschillende manieren vormgegeven via de samenwerkingsagenda's "Samen op Kop", Pact van Westfriesland en de Focusagenda Regio Alkmaar.

Er komen veel (nationale) opgaven op de regio af die doorwerken naar Noord-Holland Noord (NHN). Een goede samenwerking op de schaal van NHN is urgent en noodzakelijk om te anticiperen op de (onderling afhankelijke, integrale en complexe) opgaven die op ons afkomen en het vergroten van de bestuurskracht.

Op diverse thema's vindt er overleg en afstemming plaats over bijvoorbeeld de uitvoering van de Woondeal (NOVEX), het platform Mobiliteit (BO-MIRT), de Economische Agenda, de Human Capital Agenda, de Regiodeal NHN, het Ontwikkelperspectief, PPLG en de Energietransitie (netcongestie, 380 KV en VAWOZ). Deze afstemming vindt plaats via de deelregionale tafels en heeft tot doel samen op te trekken in de lobby richting Rijk en Europa. Er wordt in toenemende mate samenwerking gezocht met provincie Noord-Holland, bedrijfsleven en onderwijs. Gezamenlijk kunnen gemeenten en provincie keuzen maken en prioriteiten stellen en ook resultaten behalen. Daarnaast zijn we als regio van 17 samenwerkende gemeenten ook een goede gesprekspartner voor de MRA.

Regio Deal

De Regio Deal Noord-Holland Noord is een samenwerking tussen 17 gemeenten, ondernemers en het onderwijs, oftewel de triple helix. De Regio Deal heeft als doel de brede welvaart van Noord-Holland Noord structureel te versterken door het aanjagen van samenwerking tussen onderwijs, ondernemers (bedrijfsleven) en overheid. Het Rijk heeft € 32,5 miljoen beschikbaar gesteld voor Noord-Holland Noord, het hoogste bedrag dat in deze ronde van Regio Deals is toegekend. Op 18 november heeft de feestelijke ondertekening van de Regio Deal NHH plaatsgevonden in bijzijn van minister Mona Keijzer van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening. Voor de inhoudelijke stand van zaken wordt u op de hoogte gehouden door het programmateam Regio Deal NHH, een samenwerking van overheden, onderwijs en bedrijfsleven.

Nico van Ginkel, regiosecretaris

Regionale Raadswerkgroep Regio Alkmaar

2 oktober: Regionale Raadsconferentie

Op 2 oktober was in Bergen onder grote belangstelling de tweede regionale raadsconferentie. Thema was participatie en weerbaarheid van het openbaar bestuur. Met een plenaire aftrap van John Bijl werd een analyse gemaakt van de zichtbaarheid en betekenis van gemeenteraden. Illustratief was het openingsfilmje waaruit duidelijk bleek dat inwoners hun raadsleden lang niet allemaal kennen. De lokale besturen lijken voor inwoners soms nog op grote afstand te staan. Terwijl voor hun besluitvorming gemeenten steeds meer de participatie van inwoners dienen te activeren en in hun afwegingen te betrekken.

Het tweede thema van de avond was een andere kant van de verhouding inwoner en openbaar bestuur. Dit betrof de weerbaarheid van raadsleden in de omgang met belangen van hun inwoners. Twee acteurs lieten zien hoe raadsleden benaderd worden door inwoners en dan wel eens in een spagaat kunnen raken. Inwoners zetten raadsleden dan flink onder druk om hun particuliere belangen te dienen. In het rollenspel konden de raadsleden de acteurs tips geven om uit die spagaat te komen. Dat werd een vrolijk en tegelijk zeer leerzaam onderdeel van de conferentie. Veel enthousiasme dus van de deelnemers voor een conferentie die bomvol inhoud zat en veel actie bood.

Regionale informatievoorziening

De regionale raadswerkgroep heeft een website gemaakt waarop raadsleden informatie kunnen vinden over de besluitvorming van de gemeenschappelijke regelingen. Hierbij zijn onder andere door de gemeenteraden van de gemeenten van de regio Alkmaar aangenomen moties en amendementen over gemeenschappelijke regelingen te vinden. Ook zijn de data en locaties van de verschillende AB-vergaderingen van de gemeenschappelijke regelingen waaraan de gemeenten van de regio Alkmaar aan deelnemen op een overzichtelijke plek te vinden. De website is hier te vinden: <https://www.regioalkmaar.nl/regio-raadswerkgroep>

Regionale raadsinformatiebijeenkomst 5 februari 2025 in Uitgeest

Op 5 februari zal in Uitgeest de volgende regionale raadsinformatiebijeenkomst plaatsvinden. Op dit moment staan er nog geen onderwerpen geagendeerd. Heeft u een idee voor de regionale raadsbijeenkomst op 5 februari, stuur uw idee dan op naar ktevelde@alkmaar.nl

Energie en Data

- Bestuurlijk trekkers: Ernest Briët/Christian Schouten

Groot Boekelermeer Werksessie

Op 3 september kwamen bestuurders, ondernemers en projectleiders in Alkmaar samen om de voortgang van innovatieve energieprojecten op de Boekelermeer te bespreken. De bijeenkomst, onder leiding van Thijs Pennink, werd georganiseerd door New Energy Coalition en gaf inzicht in de impact van netcongestie op diverse projecten.

Deelnemers, waaronder Liander, NEC, Investa en Haven Boekelermeer, presenteerden hun uitdagingen en oplossingen. Uit de sessie kwamen duidelijke conclusies naar voren: Plannen moeten worden omgezet in concrete acties en er is een sterke behoefte aan diepgaandere samenwerking tussen partijen. Reformers zal hierin een belangrijke rol spelen door ondernemers inhoudelijk en actiegericht te verbinden.

Het team organiseert een vervolgsessie om verdere stappen te bespreken. Samen werken we aan een toekomstbestendige Boekelermeer, waar slimme energieoplossingen centraal staan.

Regio Alkmaar in Brussel - Verkenning en Samenwerking

Op 8 en 9 oktober bezocht het team van Regio Alkmaar The Week of the Regions in Brussel om nieuwe samenwerkingsmogelijkheden en netwerkcontacten te verkennen. Tijdens het bezoek werden diverse netwerkevenementen bezocht, waaronder bijeenkomsten met vertegenwoordigers van westelijke provincies en de MRA. Nieuwe contacten werden gelegd met collega's uit andere Nederlandse gemeenten en EU-netwerken, zoals Eurocities (grote steden) en Eurotowns (kleinere steden). Vooral Eurotowns biedt interessante kansen voor Alkmaar om kennis uit te wisselen en samen te werken zonder directe focus op subsidies.

Een highlight van de presentaties was een model van de Universiteit van Lissabon dat de gezondheidsimpact van stedelijke planning meet. Dit kan waardevol zijn voor de regio Alkmaar gezien de bouwplannen en de beschikbaarheid van regionale data (digital twin).

Conclusie van het bezoek: Er is een sterke behoefte aan samenwerking en lobby. Verdere stappen worden gezet, waaronder deelname aan duurzame mobiliteitsnetwerken en het verkennen van subsidies voor innovatieve projecten.

Energievisie voor Regio Alkmaar

Regio Alkmaar zet, net als de ons omringende regio's, stappen richting een duurzame energietoekomst. Er wordt gewerkt aan een regionale energievisie die ons helpt inspelen op de uitdagingen van 2040. Belangrijke

thema's zijn het verbeteren van energie-infrastructuur, aardgasvrij wonen en het stimuleren van lokale opwekking van energie.

Met deze visie willen we niet alleen anticiperen op de toekomstige energievraag, maar ook verduurzaming van wonen en mobiliteit realiseren. Het plan richt zich op het versterken van de gemeentelijke organisatie en samenwerking binnen de regio, met duidelijke aandacht voor de rol van zowel bedrijven als inwoners in energiebesparing en duurzame keuzes.

De visie geeft niet alleen richting aan de lange termijn, maar wordt ook vertaald naar een strategische agenda voor bestuurlijke overleggen. Daarnaast geeft de visie ook richting aan operationele activiteiten en de daarbij noodzakelijke organisatie. Naar verwachting zijn visie en organisatie medio 2025 geïmplementeerd.

Digitale tweeling / samenlevingsplatform

De regio Alkmaar heeft een innovatieve stap gezet met de ontwikkeling van een samenlevingsplatform, ondersteund door workshops en samenwerking tussen gemeenten. De brede interesse leidde tot de oprichting van een koplopersgroep, waaraan ook provincie Noord-Holland, gemeente Amsterdam, VNG en andere partners deelnemen. Door hun inzet van kennis en data worden grote stappen gezet in de domeinen mobiliteit, duurzaamheid en het sociale domein.

Binnen mobiliteit helpen nieuwe tools bij het optimaliseren van verkeersstromen, zoals de bouwlogistiek scenario-analyse en parkeermonitoring. Op het gebied van duurzaamheid is de EcoPlanner een belangrijke tool geworden voor gemeenten als Den Helder en Alkmaar om duurzaamheidsdoelen te monitoren. In het sociale domein bevordert de Leefbaarometer inzicht in leefbaarheid en sociale voorzieningen.

Door deze oplossingen te delen, kunnen gemeenten efficiënter en effectiever inspelen op lokale vraagstukken. Deze samenwerking versterkt de innovatie en leidt tot een duurzamere toekomst voor alle betrokken gemeenten.

Centrum voor Verduurzaming

Het Centrum voor Verduurzaming (CVV) streeft naar het ondersteunen van bedrijven in de regio Alkmaar bij hun energietransitie, met als doel energieneutrale bedrijventerreinen tegen 2040. Het CVV is ontstaan vanuit het RES-initiatief (zon op dak) en biedt bedrijven onafhankelijk advies, subsidie-ondersteuning en faciliteert samenwerking. In 2024 heeft het CVV verschillende activiteiten georganiseerd, zoals informatiebijeenkomsten, samenwerking met lokale kennisinstellingen en het faciliteren van pilotprojecten op bedrijventerreinen zoals Breekland en Beverkoog. Voor de toekomst zet het CVV in op het versterken van collectieve projecten en innovatie, waaronder smart energy hubs en data gebaseerde energiebesparende technieken. Het plan is om het CVV op termijn uit te breiden met gespecialiseerde functies en structurele financiering te verkrijgen om continuïteit te waarborgen en de energietransitie effectief te ondersteunen. Een regionale samenwerking en shared service center zijn in ontwikkeling om kennisdeling en efficiëntie te vergroten.

Duurzame Bereikbaarheid

- Bestuurlijk trekkers: Nils Langedijk/ Rob Opdam

Platform mobiliteit Noord-Holland Noord en BO MIRT (Bestuurlijk Overleg Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport)

Sinds medio 2023 vindt het BO Bereikbaarheid binnen de regionale samenwerking Noord-Holland Noord plaats onder de naam Platform mobiliteit Noord-Holland Noord. Met dit Platform vertegenwoordigen wij gezamenlijk de belangen van Noord-Holland Noord op het gebied van mobiliteit en bereikbaarheid in overleggen met het Rijk. In de afgelopen maanden is het Platform regelmatig voor overleg bij elkaar geweest, om met elkaar te spreken over de (hernieuwde) opgaven voor mobiliteit in Noord-Holland Noord.

Twee projecten zijn vanuit het Platform geagendeerd bij het BO MIRT 2024: De Multimodale Ring Alkmaar (spoorzone Heerhugowaard-N9-N242) en de Poort van Hoorn. In het BO MIRT van 7 november jl. zijn deze projecten door wethouder Nils Langedijk namens het Platform mobiliteit NHN toegelicht. Noord-Holland Noord zat voor het eerst aan de overlegtafel en is nu stevig aangehaakt op het BO MIRT-proces. We staan op de kaart in Den Haag. Aanvullend is ook financiering van het Rijk voor een doorfietsroute Alkmaar-Warmenhuizen-Schagen via de Provincie met succes geagendeerd.

Voor de multimodale Ring Alkmaar wordt een onderzoek gestart samen met het Rijk naar wat er moet gebeuren om de ring rondom Alkmaar (waaronder de spoorzone Heerhugowaard - N9-N242) bereikbaar en verkeersveilig te houden. Het Rijk betaalt mee aan het onderzoek. De resultaten en aanbevelingen van het onderzoek worden geagendeerd in het BO Leefomgeving 2025 en vormen de basis voor vervolgspraken in opmaat richting BO MIRT 2025.

Voor de Poort van Hoorn valt het resultaat enigszins tegen. We kunnen stellen dat het heeft geleid tot goede gesprekken met het Rijk, waarbij vooralsnog extra financiering uitblijft. Wel is afgesproken dat het doel is hierover in het BO Leefomgeving van voorjaar 2025 een besluit te nemen of zoveel eerder als mogelijk, omdat het project in de startblokken staat.

Bereikbaarheidsvisie Noord-Holland Noord (NHN)

Vanuit het Platform mobiliteit NHN is opdracht gegeven een Bereikbaarheidsvisie NHN 2.0 te maken. In deze visie wordt het robuuste en toekomstvaste mobiliteitssysteem geschetst wat noodzakelijk is om in NHN alle ambities op gebied van woningbouw, economie en mobiliteit in te kunnen vullen. Het legt de koppeling tussen de generieke kansen en opgaven op NHN-niveau en de uitwerking van de mobiliteitsopgaven in de drie regio's. De concept Bereikbaarheidsvisie die wordt opgesteld zal waarschijnlijk definitief vastgesteld worden in de zomer van 2025. We kunnen die dan tevens gebruiken als input voor de voorbereiding van het BO MIRT van najaar 2025.

Wonen

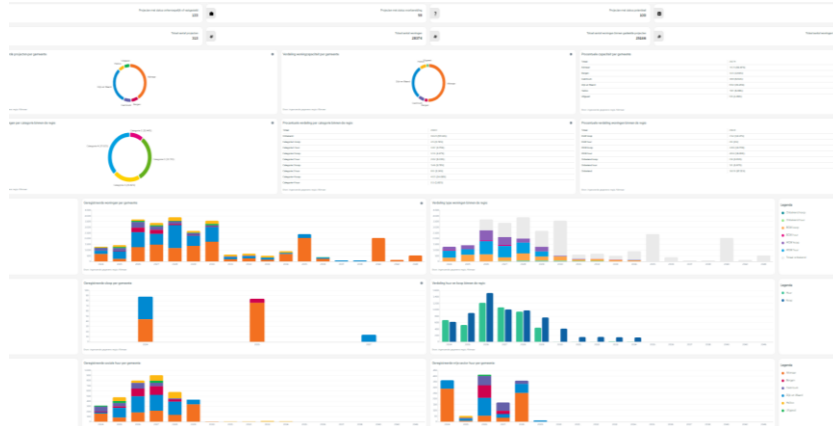
- Bestuurlijk trekkers: Jasper Nieuwenhuizen/ Paul Slettenhaar

Woningbouwmonitor Regio Alkmaar

Regio Alkmaar heeft samen met Clappform BV een dashboard ontwikkeld dat een goed inzicht geeft in de woningbouwprogrammering voor de komende jaren, zowel op gemeentelijk als regionaal niveau. Het beeld daarbij toont de verdeling naar prijscategorie, koop, huur, een- of meergezinswoning.

Preview vormgeving

De gegevens van de monitor in eigen beheer zijn overzichtelijker dan in de *Monitor Plan capaciteit* van de provincie (voor NHN en MRA). De Woningbouwmonitor Regio Alkmaar biedt meer detailinformatie per jaar en is eenvoudig up-to-date te houden. Door beter zicht op de voortgang en prestaties van woningbouwinitiatieven kunnen betrokken partijen effectief samenwerken en weloverwogen beslissingen nemen. Bovendien worden gegevens bewaard, zodat ook historische analyses mogelijk zijn.

Per 1 februari 2025 gaat de monitor live. Twee keer per jaar zullen de raden worden geïnformeerd over de regionale woningbouwprogrammering.

Samenwerking

Sinds eind 2022 vormen Woon Gangmakers een platform voor de samenwerking tussen overheid en marktpartijen met als doel de versnelling van de woningbouwopgave voor regio Alkmaar te faciliteren. Iedere marktpartij of overheid kan zich als donateur aansluiten bij het platform. Elke branche (bouwende partijen, ontwikkelaars, beleggers, makelaars, woningcorporaties) levert twee Kopgroepleden. De overheid wordt regelmatig uitgenodigd voor Kopgroepoverleg, zo ook onze twee bestuurlijke trekkers (Jasper Nieuwenhuizen en Paul Slettenhaar).

Woon Gangmakers faciliteren de lokale versnellingsstafels (per gemeente) en die van de regio Alkmaar als geheel. Zie <https://woongangmakers.nl/agenda/> onderaan de terugblik voor alle door Woon Gangmakers georganiseerde bijeenkomsten. De laatste was op woensdag 6 november 2024 in de Ringersfabriek in Alkmaar. Het thema was 'Woonhopig', bedoeld om een gezicht te geven aan de woningzoekende die hoop koestert op het vinden van een nieuwe woning, maar daarin steeds wanhopiger wordt. Dit draagt bij aan de belangenafweging voor woningbouwprojecten. Zie <https://woongangmakers.nl/najaarsbijeenkomst-6-november-2024/> onderaan voor het verslag.

De provincie organiseert op woensdag 27 november de Woondealversnellingsstafel NHN met als deelnemers gemeenten, marktpartijen, woningcorporaties, het Rijk en ook bijvoorbeeld de nutspartijen. Aan tafel bespreken we projecten die zijn vastgelopen of dreigen vast te lopen en verkennen we gezamenlijk mogelijke oplossingen. Daarnaast bespreken we onderwerpen die de ontwikkeling van woningbouw nadelig beïnvloeden zoals netcongestie, mobiliteit, stikstofdepositie, regelgeving en procedures. Alle partijen zitten gelijkwaardig aan tafel en zorgen samen voor invulling van de randvoorwaarden uit de Woondeals en het delen van oplossingen met elkaar.

Bij deze tweemaal per jaar gehouden tafel van NHN gaat het er vooral om waar ook de provincie nodig is. De bovenregionale tafel is een aanvulling op de lokale en regionale tafel (voor marktpartijen, woningcorporaties en overheden om kennis en expertise uit te wisselen en knelpunten op te lossen) en levert mogelijk input voor de landelijke tafel.

Woonzorgvisie

De Wet versterking regie op de volkshuisvesting voorziet erin dat de woonzorgvisies in 2026 onderdeel worden van het verplichte volkshuisvestingsprogramma voor gemeenten. Deze wet schrijft voor dat gemeenten integraal regionaal afstemmen over de huisvesting van aandachtsgroepen. Regio Alkmaar startte in september-oktober de voorbereiding hierop in door Platform31 georganiseerde Praktijklabs Woonzorgopgave, gericht op het handelingsperspectief van gemeenten en samenwerkingspartners die deze opdracht uitwerken inclusief een presentatie vanuit Ministerie VRO.

In de labs hebben onze gemeenten en samenwerkingspartners kennis opgedaan over regionale afspraken voor huisvesting en zorg voor aandachtsgroepen en gereflecteerd op aanpak en vraagstukken. Regio Alkmaar vervolgt nu met een data-analyse voor aandachtsgroepen.

Specifiek voor senioren werken we al met VONK (Vitaal Ouder in Noord-Kennemerland) samen aan de woonzorgopgave uit de Woondeal 2023. Ambtelijk is voorbereiding op de toewijzing van zorggeschikte woningen en we delen goede voorbeelden en verkennen ruimte voor lokale invulling van landelijke normen voor zorggeschikt en geclusterd wonen.

Noord-Holland Noord aan de slag met ruimtelijke toekomst

De 17 gemeenten in Noord-Holland Noord, het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) en de provincie Noord-Holland gaan aan de slag met de ruimtelijke toekomst van Noord-Holland Noord. De 19 partijen hebben een samenwerkingsovereenkomst ondertekend.

De vraag naar ruimte in Noord-Holland Noord is groter dan er grond beschikbaar is. Dat betekent dat er keuzes gemaakt moeten worden. Zo is er behoefte aan ruimte voor bijvoorbeeld wonen, landbouw, natuur, bedrijven, water en energie. De keuzes over de ruimtelijke toekomst van Noord-Holland Noord en de uitvoering daarvan kunnen partijen niet afzonderlijk van elkaar maken; dat moeten ze gezamenlijk doen. Daarom slaan gemeenten in de regio's Alkmaar, Westfriesland en de Kop van Noord-Holland, het HHNK en de provincie Noord-Holland de handen ineen. Samen gaan zij een gezamenlijke koers bepalen.

Op 29 november 2024 ondertekenden alle betrokken organisaties een samenwerkingsovereenkomst. Hierin spreken zij af hoe zij tot die gezamenlijke koers gaan komen die Ontwikkelperspectief Noord-Holland Noord heet.

Planning

Het ontwerp- Ontwikkelperspectief Noord-Holland Noord moet klaar zijn voor de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2026. Hierna maken de gemeenten, HHNK en de provincie een definitief Ontwikkelperspectief Noord-Holland Noord met een investerings- en uitvoeringsagenda. Op verschillende momenten kunnen stakeholders, inwoners, statenleden en raadsleden meedenken. Begin 2025 is daarover meer informatie beschikbaar.

Einde nieuwsbrief.